

DECIZIE Nr. 309 din 30 martie 2005 * Republicată**
privind aprobarea Condițiilor generale de contractare a serviciilor de distribuție a gazelor naturale

Text în vigoare începând cu data de 23 noiembrie 2010

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 23 noiembrie 2010.

Act de bază

#B: *Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 309/2005, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 11 august 2008*

Acte modificatoare

#M1: *Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2010*

*Modificările și completările efectuate prin actul modificator sunt scrise cu font italic. În fața fiecărei modificări sau completări este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectivă, în forma **#M1**.*

#B

ART. 1

Se aprobă Condițiile generale de contractare a serviciilor de distribuție a gazelor naturale, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

ART. 2

Compartimentele de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, precum și părțile din contractele de distribuție a gazelor naturale vor duce la îndeplinire prevederile prezentei decizii.

ART. 3

Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ANEXA 1

CONDIȚII GENERALE DE CONTRACTARE
a serviciilor de distribuție a gazelor naturale

CAP. 1

Cerințe generale

1. Distribuția gazelor naturale se realizează de la punctele de predare/preluare comercială de la intrarea în sistemul de distribuție a gazelor naturale până la locul de consum al beneficiarului, în condițiile stipulate în contractul de distribuție a gazelor naturale.

2. Cantitatea de gaze naturale, exprimată în unități de energie, distribuită conform programului de distribuție, stipulat ca anexă la contractul de distribuție a gazelor naturale, va fi asigurată de către beneficiar în punctele de predare/preluare comercială de la intrarea în sistemul de distribuție a gazelor naturale, în condiții de calitate corespunzătoare reglementărilor în vigoare, urmând să fie livrată în aceleași condiții la locul de consum stipulat în contract.

3. Măsurarea cantității de gaze naturale se face continuu, la punctul de livrare, prin intermediul contoarelor/sistemelor și echipamentelor de măsurare, cu respectarea condițiilor prevăzute de reglementările în vigoare.

4. Măsurarea cantității de gaze naturale distribuite poate fi contestată de către părți, în mod justificat, pe baza verificării echipamentelor de măsurare.

CAP. 2

Drepturile și obligațiile distribuitorului

1. Distribuitorul are următoarele drepturi:

A. să încaseze contravaloarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale prestate;

B. să precizeze pe versoul facturii emise datele/informațiile pe care le consideră ca fiind necesare și/sau utile în derularea contractului de distribuție a gazelor naturale;

C. să limiteze prestarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale în următoarele cazuri:

a) neachitarea de către beneficiar, la termenele și în condițiile stipulate prin contract, a facturii reprezentând contravaloarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale, a majorărilor de întârziere aferente, a eventualelor daune-interese rezultate din deteriorarea unor instalații ale distribuitorului, când acestea se datorează culpei beneficiarului, sau a altor obligații de plată prevăzute de reglementările în vigoare;

b) nerespectarea programului de distribuție a gazelor naturale, [anexa nr. 1](#) la contractul de distribuție a gazelor naturale - clauze specifice de contractare, în cazul locului de consum al beneficiarului încadrat în categoriile de consumatori B4 - B6; în acest caz, limitarea va fi aplicată pentru locul de consum unde s-a constatat depășirea;

c) din dispoziția Dispeceratului Național de Gaze Naturale, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Nivelul presiunii și al cantităților de gaze naturale până la care poate fi realizată limitarea va fi adus la cunoștință beneficiarului, în baza unui preaviz transmis acestuia cu minimum 3 zile calendaristice înainte de luarea măsurii limitării, cu excepția situației prevăzute la lit. c); în acest caz, nivelul presiunii nu va fi mai mic decât cel al presiunii de avarie, stipulat în contractul de distribuție a gazelor naturale;

D. să întrerupă sau să limiteze, la alegerea distribuitorului, prestarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale în următoarele cazuri:

a) nerespectarea programului de distribuție a gazelor naturale, [anexa nr. 1](#) la contractul de distribuție a gazelor naturale - clauze specifice de contractare, în cazul locului de consum al beneficiarului încadrat în categoriile de consumatori B4 - B6; în acest caz, întreruperea va fi aplicată pentru locul de consum unde s-a constatat depășirea;

#M1

b) alimentarea de către beneficiar sau de către consumatorul eligibil, client al acestuia, a unor terți consumatori/alocarea gazelor naturale pentru alte instalații de utilizare decât cele legal aprobate, constatate de distribuitor, sau consumul fraudulos de gaze naturale;

#B

c) neprezentarea actelor doveditoare privind asigurarea funcționării în condiții tehnice de siguranță a instalațiilor de utilizare, în conformitate cu prevederile normativelor tehnice;

d) atunci când beneficiarul sau consumatorul eligibil, client al acestuia, nu permite accesul liber al personalului împuternicit al distribuitorului, pe baza unei înștiințări scrise transmise de distribuitor, în scopul montării, verificării sau citirii aparatele de măsurare ori al verificării sau remedierii defecțiunilor intervenite la instalațiile/aparatele/echipamentele distribuitorului, când acestea se află pe proprietatea beneficiarului;

e) în cazul în care beneficiarul sau consumatorul eligibil, client al acestuia, nu permite accesul liber al distribuitorului la zonele de siguranță și de protecție ale sistemului de distribuție a gazelor naturale, în conformitate cu un program convenit de părți sau ori de câte ori distribuitorul consideră necesar;

f) ca urmare a intervenției beneficiarului sau consumatorului eligibil, client al acestuia, la instalațiile de reglare-măsurare și la alte echipamente ale distribuitorului aflate pe proprietatea beneficiarului sau consumatorului eligibil, client al acestuia;

g) nerespectarea de către beneficiar sau de către consumatorul eligibil, client al acestuia, a limitelor zonelor de protecție și de siguranță ale instalațiilor distribuitorului, conform legislației în vigoare;

h) forța majoră sau starea de necesitate - când se periclitează viața ori sănătatea oamenilor sau integritatea bunurilor materiale, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a consumatorilor;

i) neachitarea de către beneficiar, la termenele și în condițiile stipulate prin contract, a facturii reprezentând contravaloarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale, a majorărilor de întârziere aferente, a eventualelor daune-interese rezultate din deteriorarea unor instalații ale distribuitorului, când acestea se datorează culpei beneficiarului, sau a altor obligații de plată prevăzute de reglementările în vigoare;

j) din dispoziția Dispeceratului Național de Gaze Naturale, în conformitate cu reglementările în vigoare;

k) pentru perioada necesară remedierii defecțiunilor la sistemul de distribuție a gazelor naturale sau pentru perioada necesară efectuării lucrărilor de întreținere;

l) neasigurarea condițiilor de calitate prevăzute de normele tehnice aplicabile, pentru cantitățile de gaze naturale, exprimate în unități de energie, livrate de beneficiar la intrarea în sistemul de distribuție.

E. să aibă acces la echipamentele de măsurare a volumelor de gaze naturale livrate și la aparatele utilizate pentru determinarea puterii calorifice superioare a gazelor naturale livrate, amplasate pe proprietatea consumatorului, care servesc la decontarea cantităților de gaze naturale livrate, exprimate în unități de energie, în vederea verificării periodice, pe bază de program convenit de părți sau ori de câte ori este necesar.

2. Distribuitorul are următoarele obligații:

a) să factureze lunar beneficiarului contravaloarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale prestate;

b) să precizeze pe factura emisă data limitării/întreruperii/reluării prestării serviciilor de distribuție, rezilierii contractului, precum și cota majorărilor de întârziere percepute ca efect al neachitării contravalorii serviciilor de distribuție;

c) să rezerve beneficiarului, pentru fiecare loc de consum, capacitatea contractată, în vederea distribuirii cantităților de gaze naturale convenite de părți, exprimate în unități de energie;

d) să presteze serviciile de distribuție a gazelor naturale, potrivit programului de distribuție, în condiții de siguranță și calitate, în conformitate cu reglementările în vigoare;

e) să limiteze sau, după caz, să întrerupă prestarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale, pentru timpul necesar remedierii avariilor apărute în sistemul de distribuție a gazelor naturale, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor

afectate și, după caz, a beneficiarilor, reluarea acesteia urmând să se facă imediat după înlăturarea cauzelor întreruperii;

f) să verifice și să întrețină periodic contoarele/sistemele de măsurare a gazelor naturale, precum și aparatele utilizate pentru determinarea puterii calorifice superioare a gazelor naturale livrate la termenele stabilite prin reglementările metrologice în vigoare sau ori de câte ori este necesar; distribuitorul va suporta toate cheltuielile operațiunilor de verificare/înlocuire/reparare a contoarelor/sistemelor de măsurare a gazelor naturale, precum și a aparatelor utilizate pentru determinarea puterii calorifice superioare a gazelor naturale livrate, aflate în proprietatea distribuitorului, cu excepția situațiilor în care deteriorarea constatată la acestea se datorează beneficiarului sau consumatorului eligibil, client al acestuia sau unui terț;

g) să suporte cheltuielile aferente expertizei metrologice și ale operațiunilor aferente acesteia, în cazul în care sesizarea beneficiarului sau a consumatorului eligibil, client al acestuia, cu privire la funcționarea contorului de măsurare se dovedește întemeiată; în situația în care contorul este defect și nereparabil, distribuitorul este obligat să asigure, pe cheltuiala proprie, măsurarea cantităților de gaze cu mijloace de măsurare conform prevederilor Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe piața angro, aprobat prin [Decizia](#) președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 656/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 12 iulie 2002*);

h) să răspundă la/să soluționeze reclamațiile beneficiarului la termenele prevăzute de legislația în vigoare;

i) să asigure parametrii de debit și presiune ai gazelor naturale distribuite, în conformitate cu prevederile contractului de distribuție a gazelor naturale;

j) să permită beneficiarului accesul la contoarele/echipamentele de măsurare utilizate la decontare, în vederea citirii acestora, în conformitate cu reglementările în vigoare;

k) să notifice beneficiarului intenția de limitare sau de întrerupere programată a livrării gazelor naturale și durata acesteia/cazurile de limitare sau de întrerupere a livrării gazelor naturale, cu excepția următoarelor situații:

- nepermiterea accesului personalului împuternicit al distribuitorului, în baza programului convenit de părți, pentru a monta, a verifica sau a citi aparatele de măsurare ori pentru a verifica și a remedia defecțiunile intervenite la instalațiile exploatate de distribuitor, când acestea se află pe proprietatea beneficiarului;
- intervenția beneficiarului la stația/postul de reglare-măsurare;
- depășirea capacității de distribuție rezervată, fără acordul distribuitorului;

[#M1](#)

- *consumul fraudulos de gaze naturale/alimentarea de către beneficiar a unor terți consumatori/utilizarea gazelor naturale pentru alte instalații de utilizare decât cele aprobate;*

#B

l) în condițiile permiterii accesului de către beneficiar, să reia prestarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale către beneficiar, în termen de maximum 24 de ore de la data încetării motivelor întreruperii sau, după caz, de la data la care distribuitorul este informat cu privire la încetarea motivului întreruperii, cu excepția următoarelor situații:

- încetare a valabilității contractului de distribuție a gazelor naturale;
- consum fraudulos de gaze naturale;

m) să recalculeze consumul de gaze naturale, atunci când se constată defectarea contoarelor/sistemelor/echipamentelor de măsurare, în conformitate cu modul de recalculare a consumului de gaze naturale ca urmare a defectării aparatelor de măsură, potrivit reglementărilor în vigoare, precum și în situația în care se constată defectarea aparatelor de determinare a puterii calorifice superioare a gazelor naturale livrate, în conformitate cu legislația în vigoare;

n) să anunțe telefonic beneficiarul, în maximum 3 ore de la informare, cu privire la dispoziția Dispeceratului Național de Gaze Naturale privind limitarea sau întreruperea livrării, în situații de disfuncționalitate/periclitare a siguranței în cadrul Sistemului național de transport al gazelor naturale, și să notifice ulterior beneficiarului aceasta situație, în maximum 12 ore;

o) să pună la dispoziția beneficiarului lista serviciilor care pot fi prestate și care nu sunt cuprinse în tariful de distribuție perceput în baza contractului de distribuție a gazelor naturale;

p) să întrerupă sau să limiteze prestarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale, la solicitarea scrisă a beneficiarului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare; în acest caz, beneficiarul va preciza locul de consum unde solicită limitarea/întreruperea prestării serviciilor de distribuție.

*) **Decizia** președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 656/2002 privind aprobarea Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe piața angro a fost abrogată prin **Decizia** președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 664/2005. Ulterior, aceasta a fost abrogată prin **Decizia** președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1.304/2006, care la rândul ei a fost abrogată prin **Ordinul** președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2008 privind aprobarea Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în

România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 1 iulie 2008.

CAP. 3

Drepturile și obligațiile beneficiarului

1. Beneficiarul are următoarele drepturi:

a) să aibă acces, în condițiile legii, la aparatele de măsurare aflate în incinta distribuitorului, în prezența personalului împuternicit al acestuia;

b) să conteste în mod justificat datele privind cantitățile de gaze naturale, exprimate în unități de energie, distribuite de către distribuitor și măsurate la locul de consum stabilit prin contractul de distribuție a gazelor naturale;

c) să solicite distribuitorului întreruperea distribuției gazelor naturale, printr-o notificare transmisă acestuia cu minimum 5 zile calendaristice înainte de data întreruperii, precizând totodată și data reluării serviciului de distribuție;

d) să solicite prestarea altor servicii care nu sunt cuprinse în tariful de distribuție perceput în baza contractului de distribuție a gazelor naturale.

2. Beneficiarul are următoarele obligații:

a) să achite integral și la termen contravaloarea serviciilor de distribuție prestate;

b) să asigure cantitățile de gaze naturale exprimate în unități de energie, ce urmează a fi distribuite, potrivit programului de distribuție - anexă la contractul de distribuție a gazelor naturale, în conformitate cu dispozițiile referitoare la condițiile de calitate prevăzute în normele tehnice aplicabile;

c) să informeze distribuitorul, cu minimum 15 zile lucrătoare înainte de începerea lunii de livrare, în ceea ce privește cantitățile de gaze naturale exprimate în unități de energie, pe care acesta urmează să le distribuie, în limita capacității contractate, conform programului de distribuție, în cazul consumatorilor încadrați în categoriile de consumatori B4 - B6;

d) să sesizeze imediat distribuitorul în legătură cu orice defecțiune pe care o constată în funcționarea contorului de măsurare la locul de consum și să asigure accesul împuternicitului distribuitorului la acesta;

e) să solicite distribuitorului luarea de măsuri pentru remedierea defecțiunilor constatate la instalațiile distribuitorului situate în incinta beneficiarului sau consumatorului eligibil, client al acestuia;

f) să solicite distribuitorului întreruperea distribuției gazelor naturale, în cazul în care întreruperea este legată de funcționarea în condiții de siguranță a instalațiilor.

CAP. 4

Condiții de prestare a serviciului de distribuție a gazelor naturale

1. În cazul în care beneficiarul nu înaintează în termen distribuitorului notificarea prevăzută la pct. 2 lit. c) din [cap. III](#) "Drepturile și obligațiile beneficiarului", se va considera ca fiind valabilă cantitatea prevăzută în contract.

2. Beneficiarul poate solicita modificarea programului de distribuție, în limita capacității rezervate; modificările aduse acestuia vor putea fi convenite de către părți în termen de o zi lucrătoare de la data solicitării.

3. La solicitarea distribuitorului, beneficiarul va prezenta nominalizările/renominalizările aprobate de operatorul Sistemului național de transport al gazelor naturale care să justifice solicitarea efectuată.

4. Distribuitorul va notifica, motivat, observațiile formulate în legătură cu programul de distribuție, cu minimum 3 zile lucrătoare înainte de începerea lunii de livrare. În acest sens, părțile contractante vor putea conveni modificările propuse, în termenul prevăzut la pct. 2. În lipsa unui acord asupra modificărilor propuse, se va aplica programul de distribuție prevăzut în contractul de distribuție a gazelor naturale.

CAP. 5

Răspunderea contractuală

1. În cazul consumului fraudulos de gaze naturale, constat de organele competente, beneficiarul va datora distribuitorului daune-interese, conform prejudiciului cauzat, în condițiile legislației în vigoare.

2. Nivelul daunelor-interese prevăzute la pct. 1 nu va putea fi inferior unei valori egale cu echivalentul contravalorii cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, la momentul constatării consumului fraudulos, calculată la debitul maxim instalat, pentru 24 de ore, pe o perioadă de 3 luni.

CAP. 6

Clauza de confidențialitate

1. Părțile contractante sunt obligate ca pe perioada de valabilitate a contractului de distribuție a gazelor naturale să păstreze confidențialitatea datelor, a documentelor și/sau a informațiilor obținute în baza acestuia.

2. Sunt exceptate de la prevederile pct. 1 următoarele date, documente și/sau informații:

a) cele pentru a căror dezvăluire s-a primit acordul scris al celeilalte părți contractante;

b) cele care sunt, la data dezvăluirii lor, de circulație publică;

c) cele solicitate de organele abilitate ale statului, în baza unei obligații legale de informare.

CAP. 7

Notificări

1. Cu excepția modificărilor și/sau completărilor Condițiilor generale prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei toate notificările se vor transmite în scris, prin remitere directă, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin fax, cu confirmare de primire.

2. Termenul de notificare este de 15 zile calendaristice de la data producerii evenimentului care trebuie notificat, dacă prin contractul de distribuție a gazelor naturale nu se prevede un alt termen.

3. În cazul în care notificarea se face prin poștă, aceasta va fi transmisă prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, considerându-se primită de către destinatar la data menționată pe această confirmare de către oficiul poștal primitor.

4. Notificările transmise prin fax se consideră primite în prima zi lucrătoare după ce au fost expediate, confirmarea electronică de transmitere prin fax fiind considerată dovada recepției. Notificările remise personal se consideră primite în ziua înregistrării lor la destinatar.

CAP. 8

Forța majoră

1. Partea care invocă un caz de forță majoră este obligată să îl notifice celeilalte părți în termen de 10 zile de la încetarea evenimentului, notificare urmată de remiterea documentelor justificative, respectiv a certificatului emis de Camera de Comerț și Industrie a României, în termen de 30 de zile calendaristice de la aceeași dată; de asemenea, partea în cauză este obligată să ia măsurile necesare în vederea limitării consecințelor produse de un asemenea caz.

2. Cazurile de forță majoră vor fi certificate de Camera de Comerț și Industrie a României.

3. Dacă, în caz de forță majoră, distribuitorul și/sau beneficiarul nu sunt în măsură să își respecte una sau mai multe dintre obligațiile contractuale, părțile trebuie să se întrunească într-un termen de 20 de zile calendaristice de la notificarea forței majore pentru a adopta măsurile pe care le estimează necesare pentru a face posibilă executarea corespunzătoare a contractului.

4. În lipsa unui acord al părților, în termen de 3 luni de la data producerii unui caz de forță majoră, oricare dintre părți va putea pune capăt unilateral prezentului contract, cu efect imediat, prin expedierea unei scrisori recomandate cu confirmare de primire.

CAP. 9

Dispoziții finale

Termenii utilizați sunt definiți în anexa "Definirea unor termeni", care face parte integrantă din prezentele condiții, în Legea gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și în celelalte reglementări în vigoare.

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. III, IV și V din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 46/2008 pentru modificarea Contractului-cadru de distribuție a gazelor naturale și modificarea și completarea Condițiilor generale de contractare a serviciilor de distribuție a gazelor naturale, texte care nu au fost încorporate în forma republicată a Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 309/2005:

"ART. III

Pentru consumatorii eligibili de gaze naturale încadrați în categoriile B4 - B6, distribuitorii vor proceda la regularizarea sumelor rezultate din reîncadrare numai pentru cantitățile consumate începând cu data de 1 ianuarie 2009.

ART. IV

Titularii licențelor de distribuție a gazelor naturale au obligația ca, în cazul în care doresc să prelucreze datele având caracter personal ale consumatorilor casnici de gaze naturale, persoane fizice, să solicite acordul acestora, exprimat în mod expres și neechivoc, în conformitate cu prevederile legale.

ART. V

Titularii licențelor de distribuție a gazelor naturale au obligația ca la redactarea textului contractelor încheiate cu consumatorii casnici de gaze naturale să utilizeze fonturi a căror mărime să fie de minimum 10."

ANEXA 1

la Condițiile generale de contractare a serviciilor de distribuție a gazelor naturale

DEFINIREA UNOR TERMENI

- beneficiar - titularul licenței de furnizare a gazelor naturale - persoană juridică, română sau străină, ori consumatorul eligibil - persoană fizică sau juridică;
- capacitate rezervată - capacitatea pe care distribuitorul se obligă să o țină la dispoziția beneficiarului în orice moment pe perioada de valabilitate a contractului, fiind stabilită în funcție de cantitatea maximă solicitată de beneficiar și acceptată

de distribuitor pentru a fi vehiculată prin sistemul de distribuție într-o oră; este exprimată în unități de energie/oră;

- consum fraudulos - consumul bazat pe înșelăciune, în vederea obținerii unui folos material injust, de natură să cauzeze un prejudiciu;

- loc de consum - amplasamentul instalațiilor de utilizare ale unui consumator, raportat la adresa poștală, unde măsurarea gazelor naturale consumate se face prin intermediul sistemului de măsurare; în cazul în care predarea/preluarea comercială a gazelor naturale se face prin mai multe SRM-uri și/sau PRM-uri aflate la aceeași adresă poștală sau prin mai multe sisteme de măsurare comercială în cadrul aceluiași SRM sau PRM, amplasamentul instalațiilor de utilizare trebuie considerat din punct de vedere comercial un singur loc de consum; fac excepție cazul în care soluția tehnică de alimentare cu gaze naturale, pentru aceeași adresă poștală, a fost expres solicitată de consumator, precum și situația în care la aceeași adresă poștală există ambele tipuri de consumatori, casnici și noncasnici, consumul acestora fiind măsurat distinct;

- punct de livrare - ansamblul format din branșament și sistem de măsurare; un loc de consum poate avea mai multe puncte de livrare;

- presiune minimă tehnologică - presiunea minimă necesară, în regim de limitare la consumator, destinată menținerii în funcțiune, în condiții de siguranță, numai a acelor echipamente și instalații impuse tehnologic pentru a evita pierderi de producție nerecuperabile;

- presiune de avarie - presiunea minimă necesară pentru menținerea în funcțiune a agregatelor care condiționează securitatea instalațiilor și a personalului.
